

Загалом, до головних компонентів ефективного удосконалення земельно-інформаційної системи в Україні належать: забезпечення загальнодержавного підходу до адміністрування інформації про стан земельних ресурсів; підвищення ролі земельно-інформаційної системи в процесі управління земельними ресурсами; повне суміщення земельно-інформаційних та кадастрових систем для забезпечення збалансованого землекористування, уникнення суперечностей та протиріч у роботі з даними про стан земельних ресурсів; оптимізація інформаційних потоків для пришвидшення процесів управління та зменшення навантаження на земельно-інформаційну систему; застосування технологічного забезпечення, яке відповідає новітнім розробкам у сфері інформаційного забезпечення господарської діяльності; збільшення ефективності управління земельними ресурсами завдяки впровадженню багатоцільової інформаційної системи для забезпечення збалансованого землекористування.

Список використаних джерел

1. Bordyuzha A. The information support modern state of agricultural land-use in Ukraine // *Nauka i studia*. 2014. No. 9 (119). P. 100–108.
2. Таратула Р.Б. Формування структури інтегрованої земельно-інформаційної системи // *Збалансоване природокористування*. 2016. № 4. С. 173–177.

Тарнавський В.А.

аспірант

Дребот О.І.

чл.-кор. НААН, д.е.н., професор

*Інститут агроекології і природокористування НААН
м. Київ*

ФІСКАЛЬНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ

Земельні ресурси високої якості формують економічний потенціал України на світовому ринку і мають використовуватися з належною ефективністю, забезпечуючи стабільність виробництва сільськогосподарської продукції. Щоб забезпечувати цю стабільність аграрний сектор економіки не може існувати без підтримки з боку держави, що проявляється у формі дотацій, субсидій та податкових інструментів.

Функціонування та розвиток аграрного сектору національної економіки, зростання його конкурентоспроможності є неможливим без зваженою фіскальної політики держави.

Урядом України активно впроваджуються реформи, кінцевою метою яких є децентралізація. Ці процеси крок за кроком забезпечують основу для рівномірного сучасного розвитку територій та зрештою успішної країни. Один з найважливіших викликів сьогодення - формування спроможних територіальних громад та ефективного самоврядування.

Земельні ресурси є важливим чинником соціально-економічного піднесення територіальних та локальних утворень, особливо в аграрних регіонах. Від того, наскільки збалансованим є господарське освоєння та гнучкою система регулювання їх залучення у відтворювальний процес, залежить фіскальний ефект до бюджетів різного рівня. Фінансова самодостатність регіонів і територіальних громад залежить від удосконалення оподаткування використання земельних ресурсів, що дасть змогу збільшити доходи місцевих бюджетів і запустити механізм економічного зростання в територіальних утвореннях. Але сьогодні не всі наявні можливості фіскального регулювання сільськогосподарського землекористування використовуються [1, с.20].

Тому потрібні сучасні науково-методичні підходи та інституційно-правова база, що дозволить принципово змінити акценти у сфері оподаткування, перенісши їх у площину інтересів територіальної громади.

Оподаткування є одним з найбільш дієвих інструментів економічного регулювання, що забезпечує оперативний вплив держави на економічні процеси в країні з метою збалансування суспільних інтересів. Ефективний податковий механізм передбачає стимулювання підприємницької активності, формування сприятливого інвестиційного клімату, а також є передумовою економічного зростання економіки в цілому та окремих її галузей [3, с.7].

Агропромислового комплексу притаманні ряд особливостей, зокрема сезонність, залежність від ґрунтово-кліматичних умов, впливу стихій, потреба у великій кількості основних засобів виробництва, тривалого періоду оборотності коштів, нестабільності цін тощо.

Від системи фіскального регулювання сільськогосподарського землекористування залежить не лише поповнення державного бюджету, завдяки якому держава акумулює фінансові ресурси, необхідні для реалізації своїх завдань, але і розвиток самого аграрного сектору економіки.

Звичайно, враховуючи, євроінтеграційні процеси, що відбуваються в Україні запуск обігу сільськогосподарських земель це питання часу, що в свою чергу вимагаю вивчення та перегляду фіскального регулювання даного сектору господарства.

Також актуальним залишається питання повноцінного функціонування ринку сільськогосподарських земель в Україні, зокрема цільового призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва. На даний момент мораторій на купівлю-продаж цієї категорії земель зумовлює цілий ряд юридичних та економічних чинників, що напряму впливають на господарську діяльність підприємств сільського господарства, оскільки земля є їх основним засобом, а неповноцінність її володіння, зумовлює цілий ряд додаткових ризиків для товаровиробників сільськогосподарської продукції.

Характерними рисами фіскального регулювання сільськогосподарського землекористування нині є:

- наявність численних податкових пільг, які безсистемно надаються господарюючим у галузі суб'єктам;
- використання уніфікованого податкового інструментарію для різних груп сільськогосподарських товаровиробників, що створює нерівномірне конкурентне середовище;
- низька фіскальна ефективність прямого оподаткування, що призводить до проблем з формуванням ресурсної бази місцевих бюджетів сільських територій;
- орієнтованість державних програм на підтримку агрохолдингів.

Таким чином, для успішного функціонування аграрного сектору в умовах децентралізації слід удосконалити фіскальне регулювання сільськогосподарського землекористування, як ключового фактору збереження і відтворення аграрного потенціалу та продовольчої безпеки регіонів за ринкових умов, зорієнтувати державні програми підтримки аграрного сектору на середній та малий бізнес, диференціювати податкове навантаження, врегулювати питання бази оподаткування.

Список використаних джерел

1. Гасанов С. Фіскальне регулювання землекористування: інституціональне підґрунтя та територіальна асиметрія / С. Гасанов, В. Голян // Економіст. - 2015. - № 11. - С. 7-10. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України (ВВР)- Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112- Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Тулуш Л. Д. Податкова реформа у сільському господарстві: ризики та перспективи / Л. Д. Тулуш // Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. - 2016. - Вип. 88(2). – С. 20-33. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/zhpumus_2016_88\(2\)](http://nbuv.gov.ua/UJRN/zhpumus_2016_88(2))